

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-03-21

Vår referens

Alexander Nazar

Planeringssekreterare

alexander.nazar@malmo.se

Granskning av säkerhet på Fritidsgårdar

FRI-2025-181

Sammanfattning

Revisorskollegiet har via stadsrevisionen genomfört en fördjupad granskning i syfte att bedöma säkerheten på fritidsgårdarna. Granskningen avsåg bedöma om fritidsnämnden har en tillräcklig säkerhet i verksamhetsmiljön för besökare vid fritidsgårdarna. Med tillräcklig säkerhet avses att det finns rutiner på väsentliga områden och att rutinerna tillämpas, samt att nämnden informeras om eventuella brister. Förvaltningen har parallellt med granskningen uppdagats om brister som revisionen redogör för i granskningsrapporten och har i och med det redan utfört en del åtgärdsförslag. Förvaltningen redogör i ärendet för hur fritidsgårdsverksamheten arbetar med revisionens rekommendationer.

Förslag till beslut

1. Fritidsnämnden godkänner yttrandet.
2. Fritidsnämnden skickar yttrandet till revisorskollegiet.
3. Fritidsnämnden justerar paragrafen omedelbart.

Beslutsunderlag

- Säkerhet på fritidsgårdar
- Missiv granskning av säkerhet på fritidsgårdar
-
- Yttrande fritidsnämnden 250326
- Tjänsteskrivelse fritidsnämnden 250326 - Efter AU

Beslutsplanering

Fritidsnämndens ordförandeberedning 2025-03-12

Fritidsnämndens Arbetsutskott 2025-03-20

Fritidsnämnden 2025-03-26

Fritidsnämndens ordförandeberedning 2025-11-05

Fritidsnämndens Arbetsutskott 2025-11-13

Fritidsnämnden 2025-11-20

Beslutet skickas till

Revisorskollegiet, registrera.stadsrevisionen@malmo.se

Ärendet

Revisorskollegiet har via stadsrevisionen genomfört en fördjupad granskning i syfte att bedöma säkerheten på fritidsgårdarna. Granskningen genomfördes under perioden oktober – december 2024 och avgränsades till att avse säkerhet i verksamhetsmiljön för besökande barn och unga vid fritidsnämndens fritidsgårdar.

Granskningen avsåg bedöma om fritidsnämnden har en tillräcklig säkerhet i verksamhetsmiljön för besökare vid fritidsgårdarna. Med tillräcklig säkerhet avses att det finns rutiner på väsentliga områden och att rutinerna tillämpas, samt att nämnden informeras om eventuella brister.

Revisionens sammanvägda bedömning är att fritidsnämnden inte har en helt tillräcklig säkerhet i verksamhetsmiljön för besökare vid fritidsgårdarna. Bedömningen grundas på att det finns skriftliga rutiner med betydelse för en säker verksamhetsmiljö för besökande barn/unga, men det finns vissa brister i tillämpningen, och återrapporeringen till nämnden kan stärkas.

Revisionen hade följande frågor till grund för sin undersökning:

1. Finns dokumenterade rutiner med betydelse för en säker verksamhetsmiljö för besökande barn och unga vid fritidsgårdarna?
2. Tillämpas befintliga rutiner som har betydelse för en säker verksamhetsmiljö?
3. Får personalen vid fritidsgårdar utbildning i frågor som rör säkerhet?
4. Får nämnden information om säkerhet i verksamhetsmiljön vid fritidsgårdarna?

Granskningen utfördes genom dokumentstudier och intervjuer. Några stick-prov gjordes på hantering av utdrag ur belastningsregistret (5 individer) och händelserapport individ (12 händelser). Intervjuer genomfördes med totalt 7 chefer och 13 fritidsledare vid bad-, rekreation- och fritidsgårdsavdelningen. Därutöver intervjuades förvaltningens säkerhetssamordnare och en planeringssekreterare vid föreningsavdelningen. Ett urval av fem av de 18 fritidsgårdarna valdes ut per sektion vid fem av de sex sektionerna utifrån geografisk spridning och socioekonomiska faktorer. Förvaltningen har givits möjlighet att faktagranska rapporten.

Utifrån granskningens resultat rekommenderas fritidsnämnden ett antal åtgärder och överväganden. Förvaltningen har under granskningens gång uppmärksamats på brister som revisionen redogör för i granskningsrapporten och har i och med det redan utfört en del åtgärdsförslag. Förvaltningens bedömning redovisas därför utifrån de rekommendationer som anses uppfyllda respektive de som förvaltningen kommer att arbeta vidare med för att öka säkerheten på fritidsgårdarna.

Uppfyllda rekommendationer

Fritidsförvaltningen har efter genomförd granskning tagit ställning till de rekommendationer som stadsrevisionen har gett och påbörjat en rad åtgärder för att förbättra följsamhet i säkerhetsarbetet.

Granskningen visar att det i den skriftliga utflyktsrutinen saknas en beslutad reglering om att mejla chef före utflykt. Revisionen rekommenderar därför förvaltningen att **säkerställa att utflyktsrutinen är känd och tillämpas av samtliga berörda.**

Förvaltningen har i enlighet med stadsrevisionens rekommendation reviderat rutinen. Sektionschefer har i linje med rekommendationen ett förtydligat ansvar att gå igenom och följa upp arbetet med utflyktsrutinen i alla arbetsgrupper för att stödja medarbetares efterlevnad. Chef ska prioritera uppföljning och feedback till medarbetare utifrån deras utflyktsplaneringar samt följa den av sektionscheferna gemensamt framtagna avvikelshanteringen vid brister.

I ”Riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete (SBA) inom Malmö Stad” ingår bland annat att kontrollera branddörrars funktionalitet. Granskningen visade att två av de besökta fritidsgårdarna hade enstaka branddörrar som var tröga att öppna, särskilt för barn. Revisionens rekommendation att **se till att samtliga branddörrar är möjliga att öppna för barn/unga** har åtgärdats. Branddörrarnas funktion säkerställs fortsättningsvis genom brandskyddskontrollanter i verksamheterna och fysisk skydds rond en gång per år.

Vidare uppmanar revisionen att **se över och åtgärda eventuella brister i möjligheter till säker inrymning.** Detta arbete pågår och färdigställs på samtliga fritidsgårdar hösten 2025. Revisionen rekommenderar dessutom att **överväga om utrymningsövningar med barn/unga närvarande bör göras.** Det finns inga krav på att utrymningsövningar ska göras med barn/unga närvarande. Förvaltningen framhåller att det centrala är att medarbetare känner sig trygga med utrymningsrutinerna. Då fritidsgårdarna inte besöks av fasta grupper menar förvaltningen att involvering av barn och unga i utrymningsövningar kan bedömas utifrån lokala överväganden och förutsättningar.

Granskningen föreslår förvaltningen att **inventera vilka fysiska säkerhetsåtgärder som finns, exempelvis om och var det finns förstärkta fönster i enskilda**

fritidsgårdar. Förvaltningen anser i nuläget att förslaget om inventering av förstärkta fönster inte är ett behov vid fritidsgårdarna. Förvaltningen anser att eventuella fysiska säkerhetsåtgärder, såsom förstärka fönster, sker utifrån lokala förutsättningar och med utgångspunkt i den fysiska skyddsronen. Vid behov förs dialog med förvaltningens säkerhetssamordnare.

Precis som understryks i granskningen avser händelserapport individ incidenter i bred bemärkelse, från när barn/unga skadar sig fysiskt till hot eller drogpåverkade besökare. Granskningen visar att incidenter rapporteras främst i det första avseendet och att det vid övriga händelser i vissa fall uteblivit en rapportering. Förvaltningen rekommenderas således **tydliggöra att händelserapport individ ska upprättas vid incidenter.** På Malmö stads intranät Komin har sidan [Händelserapportering – fritidsförvaltningen](#) och *Blankett för händelserapportering* uppdaterats. Fritidsgårdsenheten arbetar sedermera utifrån den uppdaterade blanketten och med utgångspunkt i de frågor och svar som samlas på Komin-sidan, vilket sektionschefer och i sin tur medarbetarna har fått information kring. Processen för uppföljning har också uppdaterats med ett diarienummer per enhet för att löpande följa upp händelser. Händelserna kommer även återrapporteras två gånger per år till förvaltningsledningen och årligen till nämnden. Förvaltningen anser därmed rekommendationen uppfylld.

Vidare lyfter revisionen att fritidsförvaltningens [Rutin för registerkontroll](#) saknade vissa praktiska kontroller som bör göras och rekommenderade att **tydliggöra vad som gäller vid kontroll av utdrag ur belastningsregistret, dels för den praktiska kontrollen, dels för personer som anlitas tillfälligt.** Rutinen har reviderats med vad som gäller rent praktiskt vid kontroll av register samt för personer som anlitas tillfälligt, i linje med de brister revisionen uppdagade. Vidare förekom det bland vissa av de intervjuade osäkerhet kring vem som kontrollerar att föreningar som fritidsgårdarna samverkar med ser till att personal visar registerutdrag. Det har förtydligats för både sektionschefer och personal i verksamheterna det ansvar sektionerna har för lokala samarbeten.

Revisionen bedömer att det finns skriftliga rutiner med betydelse för en säker verksamhetsmiljö för besökande barn och unga vid fritidsgårdarna men rekommenderar förvaltningen att **säkerställa att skriftliga rutiner inte överlappar varandra, inte saknar sådant innehåll som har beslutats eller annan väsentlig information, och inte innehåller olika begrepp för samma sak.** På fritidsgårdsnivå förekom till exempel vid tiden för granskningen fortfarande äldre rutiner som delvis omfattar sådant som ingår i de enhetsgemensamma rutinerna, vilket riskerade att orsaka otydlighet vid tillämpningen. Vid några av de besökta fritidsgårdarna fanns vidare rutiner som i samma betydelse använde både begreppet *inläsning* och begreppet *inrymning*, vilket kunde medföra risk för begreppsförvirring. Dessa aspekter har

förvaltningen åtgärdat och kommunicerat till samtliga medarbetare i de bredare samtal som förts i samband med riskbedömningar kring trygghet och säkerhet på fritidsgårdarna.

Fritidsledaryrket är ett kontaktyrke där fritidsledare möter medborgare vilket gör att det finns risk för att hotfulla och/eller våldsamma situationer kan inträffa. Således har förvaltningen, utöver ovanstående åtgärder, även initierat ett arbete för att grundligt undersöka arbetsförhållandena och riskerna för att fritidsledare kan utsättas för våld och/eller hot. Detta för att säkerställa att riskbedömningar och rutiner är anpassade efter lokala förutsättningar.

Rekommendationer som förvaltningen ska arbeta vidare med

Till följd av att fritidsledarna i vissa fall upplever en utsatthet pekar granskningen på att det bland annat finns risk för underrapportering beträffande orosanmälan till socialtjänsten. Revisionen rekommenderar förvaltningen att **vidta åtgärder för att minska personalens upplevelse av utsatthet vid orosanmälan, liksom vid pågående allvarlig incident**. Förvaltningen har, vilket granskningen också lyfter, i december 2024 vidtagit åtgärder som kan bidra till en systematisk uppföljning av såväl orosanmälningar som händelserapporter. Utöver detta ska förvaltningens ledningsgrupp från i år, två gånger per termin, följa upp bland annat händelserapporter och orosanmälningar för att se var det gjorts, om vad, var det inte görs och om enheten behöver ta ett omtag på något.

Som anmälningsskyldig till socialtjänsten finns ingen möjlighet att vara anonym, varav fritidsledare i vissa fall känner en olust inför att göra en orosanmälan. Förvaltningen arbetar vidare med att stödja medarbetare och sektionschefer att hantera personalens upplevelse av utsatthet. Det är ett pågående arbete som görs dels genom att sektionschef kan underteckna orosanmälningar med sitt namn, dels genom regelbundna samtal och vidareutbildning som ökar tryggheten i yrkesrollen. Förvaltningen har initierat ett arbete för att delta i Malmö stads arbete med Trygga Barnet. Detta är en samverkansmodell framtagen av Malmö stad tillsammans med Region Skåne. Modellen ska underlätta för olika aktörer att samverka kring ett barns behov tillsammans med barnet och vårdnadshavarna. Barn och vårdnadshavare ges möjlighet att involveras tidigt i planeringen av stödet och bygger på vårdnadshavarnas samtycke. Arbetet utesluter inte anmälan om oro utan innebär tidigare insatser och stöd innan en orosanmälan är aktuell. Förvaltningens deltagande innebär en möjlighet att stärka personalen i arbetet med trygghet för barn och unga.

Av granskningen framgår vidare att fritidsnämnden inte löpande tar del av återrapporering gällande antalet händelserapporter individ eller orosanmälningar som upprättats inom ramen för fritidsnämndens verksamheter. Förvaltningen uppmanas

överbäga om den information som rapporteras till nämnden bör innehålla ett större inslag av trygghets- och säkerhetsfrågor vid fritidsgårdarna. Förvaltningen ser ett värde av att, i linje med rekommendationen, i ordinarie återrapportering (delårs- och årsanalys) särskilt beskriva trygghets- och säkerhetsarbetet på hela förvaltningen, däribland fritidsgårdarna. Nämnden ska, varannan månad, få en återrapportering kring hot, våld och kränkningar i förvaltningens verksamheter och publika arenor (fritidsgårdar, bad, sporthallar med mera). Återrapportering planeras på ett sätt så att återrapportering alltid infaller direkt efter sommaren.

Under 2022 sammanställde fritidsförvaltningens säkerhet- och beredskapssamordnare en förvaltningsövergripande säkerhetsanalys. En sådan säkerhetsanalys ska med start 2025 dessutom årligen upprättas och presenteras för nämnden.

Slutligen bedöms personalen vid fritidsgårdarna behöva utbildning i frågor som rör säkerhet. Av granskningen framgår dock att sektionschefer saknar överblick över vilka medarbetare som har genomgått vilka utbildningar. Det pågående arbetet med att implementera den nya utbildningsplattformen Malmö Lär i Malmö stad bedömer förvaltningen kommer utgöra detta systemstöd. Ett av syftena med införandet av den nya plattformen är att skapa förutsättningar för chefer att få en överblick över vilka utbildningar medarbetarna har genomgått.

Förvaltningens samlade bedömning

Revisionens granskning har belyst viktiga utvecklingsområden gällande säkerheten på fritidsgårdarna som förvaltningen tagit på allvar och åtgärdat. De flesta rekommendationerna är redan uppfyllda och några få är pågående utvecklingsarbete som innebär mer långsiktiga ramar. Följsamhet av rutinerna för trygghet och säkerhet är avgörande för en god verksamhetsmiljö för besökare vid fritidsgårdarna som förvaltningen fortsätter arbeta systematiskt och prioriterat med.

Ansvariga

[Här kommer namnet på de chefer som i systemet har godkänt ärendet inför nämnd att hämtas in automatiskt. Du behöver bara skriva något under denna rubrik om du INTE kommer att få ärendet godkänt digitalt.]